

РЕШЕНИЕ

№ 201

гр. Кюстендил, 26.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – КЮСТЕНДИЛ, III СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Росица Б. Савова

Членове: Татяна Хр. Костадинова
 Мария Ст. Танева

при участието на секретаря Йорданка Хр. Неделчева
като разгледа докладваното от Мария Ст. Танева Въззивно гражданско дело
№ 20221500500320 по описа за 2022 година

Образувано е по въззивна жалба от Р. С. О., представлява от А. е. Е. - игумен, със седалище и адрес на управление: н.м. ***, община Р., чрез адв. Р. М., СК - Б., срещу решение № 175/15.04.2022 г. по гр.д. № 2295 по описа на Районен съд Дупница, в частта, в която съдът е отменил като незаконосъобразни Заповед № ЛС-04-21- 123 от 16.07.2021 г. и Заповед № ЛС-04-21-123 от 16.09.2021 г. и двете на И. В.- Е. на *** и е признал за незаконно наложеното с тях на В. К. Г., с ЕГН *****, с адрес: град ***, обл. К. дисциплинарно наказание „уволнение”, осъдил е *** да заплати на В. К. Г.: 1) сумата в размер на 214,43 лева на основание чл. 128, ал. 2 КТ, представляваща неплатено трудово възнаграждение за месец април 2021 г., ведно с мораторна лихва върху нея в размер на 11,85 лв., начинаеща от 01.05.2021 г. до датата на предявяване на иска и законната лихва върху сумата от 214,43 лева от датата на предявяване на иска – 16.11.2021г. до окончателното изплащане на вземането; 2) сумата в размер на 2 240,73 лв., представляваща обезщетение за неизползван платен годишен отпуск на основание чл. 224, ал. 1 КТ, ведно със заявеното искане за присъждане на обезщетение за забава в размер на 180,21 лева и законната лихва върху сумата от 2 240,73 лева, считано от датата на предявяване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата; 3) сумата в размер на 230,34 лева, представляваща разноски за адвокатско възнаграждение съобразно уважената част от исковете; 4) сумата в размер на 430,00 лева за възнаграждения за вещи лица съобразно уважената част от иска и сумата в размер на 343, 87 лева държавна такса по предявените искове.

Въззивникът излага, че изводите на ДРС са необосновани и постановеният от него акт е неправилен. Сочи, че не е установено документиране на едностранно волеизявление на ищцата с правно основание чл. 326, ал. 1 КТ, такова не е достигнало до ответника-работодател. Излага, че трудовото правоотношение е прекратено законосъобразно. Посочено е, че ДРС не е обсъдил всички събрани по делото доказателства, както и, че не е приложил правилно материалния закон. Излага, че решението е неправилно и в частта, в която е уважен иска за присъждане на обезщетение за неизползван платен годишен отпуск, като ДРС изложил мотиви и е пренебрегнал, че ответникът е оспорил ССЧе. Сочи, че иска е основателен за 8 дни неизползван платен годишен отпуск. Моли съдът да отмени решението в обжалваната му част и да постанови друго, с което да отхвърли исквете или да върне делото на друг състав на ДРС.

В срок е постъпил отговор на въззивна жалба от В. К. Г., чрез адв. З. В., със служебен адрес: гр. Д., ул. *** в който заявява, че въззивната жалба е неоснователна, а постановеният от ДРС акт е законосъобразен и правилен. Сочи, че първоинстанционният съд не е допуснал нарушение на процесуалните правила и правилно е приложил материалния закон. Излага, че решението е мотивирано, базиращо се на събраните в хода на делото доказателства и последователно установена по делото фактическа обстановка. Твърди, че ищцата е подала заявление за едностранно прекратяване на договора, което не е входирано от работодателя и евентуално е унищожено от него, поради неговата недобросъвестност. Моли съдът да постанови решение, с което да отхвърли въззивната жалба и и да потвърди това на ДРС. Претендира разноски.

Страните не са направили доказателствени искания.

При съобразяване на данните по делото, настоящият състав намира, че въззивната жалба е подадена от страна в първоинстанционното производство (надлежен представител), насочена е срещу първоинстанционен съдебен акт, подлежащ на въззивна проверка и е постъпила в срок, поради което същата е допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Кюстендилският окръжен съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – т. 1 от ТР № 1/09.12.2013 г. по тълк. д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС. Настоящият случай не попада в двете визирани изключения. Процесното първоинстанционно решение е валидно, допустимо и правилно.

Първоинстанционният съд е бил сезиран с искове по чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ, чл. 128, ал. 2 от КТ, чл. 224, ал. 1 от КТ, от В. К. Г. срещу ***, с които

иска да бъде отменена Заповед № ЛС-04-21- 123 от 16.07.2021 г. и Заповед № ЛС-04-21-123 от 16.09.2021 г. и уволнението и да признато за незаконно, както и да и бъде заплатено неплатеното трудово възнаграждение за м. април 2021 г. и обезщетение за неизползван платен годишен. Страните не са спорили по отношение на обстоятелството, че са се намирали в трудови отношения.

За да уважи първия иск първоинстанционният съд е приел, че трудовият договор е прекратен на основание чл. 326, ал. 4 КТ на 29.05.2021 г. с изтичането на 30-дневното предизвестие подадено от служителя. Постановил е, че последващите заповеди за прекратяване на трудовото правоотношение поради налагане на дисциплинарно наказание „уволнение“ са незаконосъобразни, както и че такова е могло на бъде наложено от страна на работодателя до 29.05.2021 г. Съдът е кредитирал заключението на приетата съдебно-счетоводна експертиза. ДРС е уважил частично претенцията за заплащане на неплатено трудово възнаграждение, като се е позовал на изчисленията, направени от вещото лице и уваженото възражение за прихващане на ответника с основание чл. 203, ал. 2 КТ. ДРС е уважил частично иска за неизползван платен годишен отпуск, приел е, че работодателят не е доказал заплащането за процесния период и съобразно съдебно-счетоводната експертиза е определил, че размера на обезщетението е 2 240,73 лв.

Според въззивния съд решението правилно, като във връзка с доводите във въззивната жалба е необходимо да се добави и следното:

1. По отношение на иска по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ:

Във въззивната жалба се прави довод, че районният съд неправилно е приел, че ищцата е отправила писмено предизвестие към работодателя си за прекратяване на трудовото правоотношение между тях; не е преценил правилно свидетелските показания, от които се установява, че ищцата не е правила волеизявление за прекратяване на трудовия договор. Сочи се, че трудовия договор е прекратен на основание чл. 330, ал. 2, т. 6 КТ със Заповед № ЛС-04-21- 123 от 16.07.2021 г. и Заповед № ЛС-04-21-123 от 16.09.2021 г. за наложено дисциплинарно наказание „уволнение“.

Настоящият състав намира горепосочените доводи за неоснователни.

Според въззивният съд в хода на делото е доказано, че на 28.04.2022 г. Г. е представила пред работодателя – Р. С. О. ясно и конкретно заявление, съдържащо две волеизявления: първото - трудовото правоотношение между страните да бъде прекратено по взаимно съгласие по см. на чл. 326, ал. 1 от КТ и второто - при непостигане на взаимно съгласие, че упражнява правото си да прекрати трудовия договор чрез отправяне на 30-дневно предизвестие затова, като заявлението в цялост е достигнало до знанието на игумена на Р. м., независимо, че не е входирано. Без значение са обстоятелствата, че двете искания са обективирани в един писмен документ, както и какво е наименованието му: заявление, молба или друго, тъй като от значение за разрешаването на спора е конкретното съдържание. Не следва да се тълкува във вреда на ищцата, че при работодателя и или в трудовото и досие не се

съхранява подадената от нея молба. Показанията на свидетеля Р. Г. (А. В.) – секретар на Р. С. О., подкрепят в пълна степен твърдението на ищцата, че е депозирала писмена молба за прекратяване на трудовото правоотношение по взаимно съгласие и при липсата на такова, с предизвестие; както и че молбата е доведена до знанието на игумена на манастира, но въпреки това не е входирана.

Мнението на настоящия състав е, че след като молбата за прекратяване на трудовия договор по взаимно съгласие е отправена на 28.04.2021 г., работодателят е имал 7-дневен срок да вземе отношение по нея, който срок е изтекъл на 05.05.2021 г. когато следва да се смята, че предложението не е прието по см. на чл. 325, ал. 1, т. 1, изр. 3 КТ. С оглед на това, че едновременно с предложението по чл. чл. 325, ал. 1, т. 1 КТ е направено и изявление по чл. 326, ал. 1 КТ за прекратяване на трудовия договор с 30-дневно предизвестие, то 06.06.2021 г. е първият ден от който трябва да се брои началото на срока на предизвестие, а последният ден е 04.06.2021 г.

По отношение на довода на въззивника, че не е постъпвало заявление за прекратяване на трудовия договор от страна на Г. по см. на чл. 326, ал. 1 КТ:

В практиката на ВКС еднозначно приема, че правото на едностранно прекратяване на трудовия договор по инициатива на работника или служителя с предизвестие е уредено с разпоредбата на чл. 326 ал. 1 КТ и се касае за субективно право, което може да бъде упражнено само по преценка на работника или служителя, независимо каква е причината за прекратяване на трудовия договор на това основание. Работникът или служителят не е длъжен да мотивира писменото волеизявление, с което предизвестява работодателя, че едностранно прекратява трудовия договор на основание чл. 326, ал. 1 КТ. При прекратяване на трудовия договор по чл. 326, ал. 1 КТ работникът или служителят отправя писмено предизвестие до работодателя и по отправеното писмено предизвестие работодателят не може да изразява съгласие или несъгласие - в този смисъл тълкувателно решение № 2 от 23.10.2012 год. по тълкувателно дело № 2/2012 год. на ВКС,ОСГК; Определение № 712 от 3.10.2019 по гр. дело № 2277/2277 на 4-то гр. отделение, Гражданска колегия на ВКС и посочената в него съдебна практика.

Районният съд е преценил правилно събраните в хода на делото доказателства, в това число и сочените от въззивника показания на свидетеля Р. Г. (А. В.) – секретар на Р. С. О., от чиито показания се установява, че молбата на Г., съдържаща искане за прекратяване на трудовия договор с предизвестие, е била докладвана на игумена на манастира и целенасочено не е била входирана или заведена документално при работодателя, или сложена в трудовото и досие. Последните действия според съда представляват недопустим отказ и несъгласие от страна на работодателя да осигури възможност на служителят да упражни своето материално, субективно, преобразуващо трудово право да отправи предизвестие по чл. 326, ал. 1 КТ и да прекрати трудовия договор. Никой не може да черпи права от своето незаконосъобразно поведение.

Трудовият договор се прекратява по силата на закона, с изтичане на

срока на предизвестieto - чл. 335, ал. 2, т. 1 КТ, освен ако той или работодателят пожелаят да го прекратят и преди да изтече този срок. Предвид гореизложеното трудовото правоотношение между В. Г. и Р. С. О. е прекратено с изтичане на срока на предизвестieto на **04.06.2021 г.** Във връзка с това процесните Заповед № ЛС-04-21- 123 от 16.07.2021 г. и Заповед № ЛС-04-21-123 от 16.09.2021 г. се явяват незаконосъобразни и като такива правилно са отменени от районния съд.

Без значение за крайния резултат по делото и основателността на иска по чл. 344, ал. 1 КТ, е обстоятелството, че КОС и ДРС достигат до различни изводи по отношение на въпроса дали към работодателя освен молба по чл. 326, ал. 1 от КТ, е било отправено и предложение по чл. 325, ал. 1, т. 1 от КТ, както и деня от който е начало на срока на предизвестieto, както и момента на изтичането му и на прекратяването на трудовия договор, тъй като и двете дати (посочената от ДРС – 29.05.2021 г. и посочената от КОС – 04.06.2021 г.) са преди издаването на двете заповеди и налагането на дисциплинарното наказание „уволнение“.

В случая срокът на предизвестieto е изтекъл на 04.06.2021 г., поради което трудовият договор е бил прекратен на същата дата на основание чл. 326, ал. 1 КТ, а връчената заповед за дисциплинарно уволнение от 16.07.2021 г. и заповед за прекратяване на трудовия договор от 19.07.2021 г. са безпредметни и като такива незаконосъобразни, тъй като е невъзможно да бъде прекратено трудово правоотношение, което е вече не съществува.

Работодаателят по делото е изгубил правото и възможността да наложи дисциплинарно уволнение от момента на прекратяване на трудовия договор на основание чл. 326, ал. 1 КТ. В този случай липсва една от кумулативно изискуемите предпоставки за упражняване на потестативното право на работодателя да уволни дисциплинарно работника, а именно съществуващо и непрекратено трудово правоотношение между страните /в същия смисъл Решение № 20 от 19.02.2018 г. на ВКС по гр. д. № 1822/2017 г., III г. о., ГК, докладчик съдията А. Ц.; р. № 145-2012-III ГО/.

Ето защо релевираната претенция по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ се явява основателна и подлежи на уважаване, както законосъобразно е приел и първоинстанционният съд.

2. По отношение на съдържащите се във въззивната жалба оплаквания във връзка с уважаване на иска по чл. 224, ал. 1 от КТ:

Съгласно разпоредбата на чл. 224, ал. 1 КТ, при прекратяване на трудовото правоотношение работникът или служителът има право на парично обезщетение за неизползвания платен годишен отпуск пропорционално на времето, което се признава за трудов стаж. Обезщетението се изчислява по реда на чл. 177 КТ към деня на прекратяването на трудовото правоотношение – а именно то се формира въз основа на среднодневното брутно трудово възнаграждение за последния календарен месец, предхождащ ползването на отпуска, през който работникът или служителът е отработил най-малко 10 работни дни.

Следователно основателността на претенцията по чл. 224, ал. 1 КТ е

обусловената от кумулативното наличие на следните предпоставки: 1/ да е прекратено трудовото правоотношение между страните; 2/ работникът или служителят да не е използвал полагащия му се платен годишен отпуск за календарната година на прекратяването или за предходни години.

Наличието на посочените предпоставки е безспорно между страните по делото, както и че размерът на дължимото на ищцата обезщетение за неползван платен годишен отпуск за 2019 г. – 5 дни възлиза на 422. 40 лв., а за 2020 г. – 9 дни – 760. 32 лв., или общо 1 182. 72 лв.

Според въззивника неправилно районният съд е приел, изложеното в писмените бележки, че ищцата е имала право на 25 дена платен годишен отпуск, вместо 20 дена, което е причина за частична основателност на иска за обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за 8 дена.

Според въззивния съд извода на ДРС, че ищцата е имала право на 25 дни платен годишен отпуск, е правилен. При преценка на всички събрани по делото доказателства и в частност на представения трудов договор, който е бил сключен между страните от 20.08.2009 г. е видно, че те са договорили Г. да има право на основен/удължен платен годишен отпуск по чл. 155 КТ, който по силата на закона е не по-малко от 20 дни, като страните не са уговорили по-малък брой дни от него, както и право на допълнителен платен годишен отпуск по чл. 156 КТ, който и в двете алинеи на разпоредбата е не по-малко от 5 работни дни, като страните не са уговорили по-малък брой дни от него. Следователно страните са постигнали съгласие платеният годишен отпуск, на който има право Г., да бъде 25 работни дни.

Не са налице основания за отричане на изчисленията по приетата по делото съдебно-счетоводна експертиза. За цялата 2021 г. ищцата е имала право на платен годишен отпуск от 25 дена полагащи и се за текущата година и 11 дена остатък от предходната. Съобразно изчисленията на вещото лице до 05.06.2021 г. е имала право да и бъде заплатено обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за 21 дена, равняващо се на 2 240,73 лв. – за каквато сума ДРС е уважил исковата претенция.

Искът по чл. 224, ал. 1 КТ и претенцията за законна лихва за забава са основателни, както законосъобразно е приел и първоинстанционният съд.

3. По отношение на съдържащите се във въззивната жалба оплаквания във връзка с уважаване на иска по чл. 128, ал. 2 от КТ:

Въззивникът е направил общо твърдение за неоснователност, неправилност и необоснованост на цялото решение, като не са налице конкретни доводи по отношение на иска за заплащане на обезщетение за неплатено трудово възнаграждение за месец април 2021 г.

Според разпоредбата на чл. 128, т. 2 КТ, работодателят е длъжен да плаща в установените срокове на работника или служителя уговореното трудово възнаграждение за извършената работа. При предявен иск по чл. 128, т. 2 КТ в тежест на работника или служителя, е да докаже, че претендираното от него неизплатено възнаграждение /основно или допълнително/ действително е било уговорено с работодателя, че то е било част от съдържанието на трудовото правоотношение, както и че е престира

реално уговорената работа, доколкото от тези положителни факти именно работникът черпи изгодни правни последици, а в тежест на работодателя е да докаже, че дължимото възнаграждение действително е било изплатено.

По делото е установено, че през м. април 2021 г. ищцата е полагала труд на уговорената с работодателя длъжност, както и че дължимото ѝ възнаграждение за посочения месец възлиза на 2 240,73 лв., което работодателят не е изплатил. ДРС е уважил направеното от ответника възражение за прихващане с вземане, което работодателят има към Г. за претърпени вреди вследствие на нейно виновно противоправно поведение по см. на чл. 203, ал 2 КТ. Въззивният съд споделя изводите в обжалвания акт за основателност както на предявения иск по чл. 128, т. 2 КТ за сумата от 214,43 лв. и лихва за забава в размер на 11,85 лв., преценен във връзка с уважаването на насрещното възражение за прихващане.

Искът по чл. 128, т. 2 КТ и претенцията за законна лихва за забава, както и възражението на ответника за прихващане са основателни, както законосъобразно е приел и първоинстанционният съд.

4. По разноските

С оглед на неоснователността на въззивната жалба, не могат да бъдат присъдени разноски в полза на въззивника.

Въззиваемата има право да и бъдат присъдени разноски по чл. 78, ал. 3 от ГПК. Представен е списък по чл. 80 ГПК, в който се претендират 840 лв. – представляваща адвокатско възнаграждение. Процесуалният представител на въззивника е направил възражение за прекомерност на горепосочения адвокатски хонорар, което според настоящият състав е неоснователно.

Предмет на делото са били три обективно и кумулативно съединени иска, като на основание с чл. 2, ал. 4 от Наредба № 1/09.07.2004 г. на ВАДвС за минималните размери на адвокатските възнаграждения, възнаграждение се дължи по всеки иск. Съгласно чл. 7, ал. 1, т. 1 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. по дела за отмяна на уволнение и възстановяване на работа възнаграждението е не по-малко от размера на минималната месечна работна заплата за страната към момента на сключване на договора за правна помощ, като минималната работна заплата към дата на подписване на договора за правна защита и съдействие е била 720 лв. Дължимо е възнаграждение по всеки един от другите два оценяеми иска, съобразно интереса който въззиваемия има по въззивното дело, определено по чл. 7, ал. 2, т. 1 и т. 2 от Наредбата, а именно 300 лв. за претенцията за обезщетение за неплатено трудово възнаграждение и 387 лв. за претенцията за обезщетение за неизползвания платен годишен отпуск.

Предвид това, според въззивния съд така уговореният между въззиваемата и адвоката и размер на адвокатско възнаграждение, съобразно броя на предявените иски, както и правната и фактическа сложност на делото не е прекомерен.

5. С оглед на гореизложеното, въззивната жалба се явява неоснователна и трябва да бъде оставена без уважение, а решението на районния съд следва да бъде потвърдено.

Воден от горните съображения, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 175/15.04.2022 г. по гр. д. № 2295/2021 г. по описа на Районен съд Дупница.

ОСЪЖДА Р. С. О., представлява от А. е. Е. - игумен, със седалище и адрес на управление: н.м. ***, община Р., **ДА ЗАПЛАТИ** на В. К. Г., с ЕГН *****, с адрес: град ***, обл. К., разноси за въззивната инстанция в размер на 840 лв. (осемстотин и четиридесет лева).

Решението, в частта по иска по чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ и чл. 224, ал. 1 КТ, подлежи на обжалване пред ВКС при условията на чл. 280, ал. 1 ГПК, в едномесечен срок от връчването му на страните. В останалата част решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____